

Siun
SOTE

Yhteneväiset työ- ja toimintakyvyn mittarit ja menetelmät osatyökykyisen ihmisen palvelupolulla

Pohjois-Karjalassa
Tilanteen kartoittaminen ja palvelutarpeiden
tunnistaminen (Työpajasarjan 2.työpaja)

Pohjois-Karjalan sosiaali- ja
terveyspalvelujen kuntayhtymä

www.siunsote.fi

Tervetuloa!

Ohjelma:

- | | |
|-------|--|
| 13:00 | Tervetuloa työpajaan
Osallistujien esittäytyminen chatiin
Alustusta aiheeseen |
| 13:15 | Asiakkaan tilanteen kartoittamisen ja palvelutarpeenarvioinnin mittareita |
| 13:30 | RAI –mittarin esittely Tellervo Mutanen Siun sote |
| 13:45 | Pienryhmätyöskentelyä |
| 14.30 | Yhteinen koonti |
| 14:45 | Palautteen antaminen |
| 14.55 | Työpajasarjan jatko
Työympäristössä tapahtuvan työkyvyn mittari –työpajan aikataulu |
| 15:00 | Työpaja päättyy |

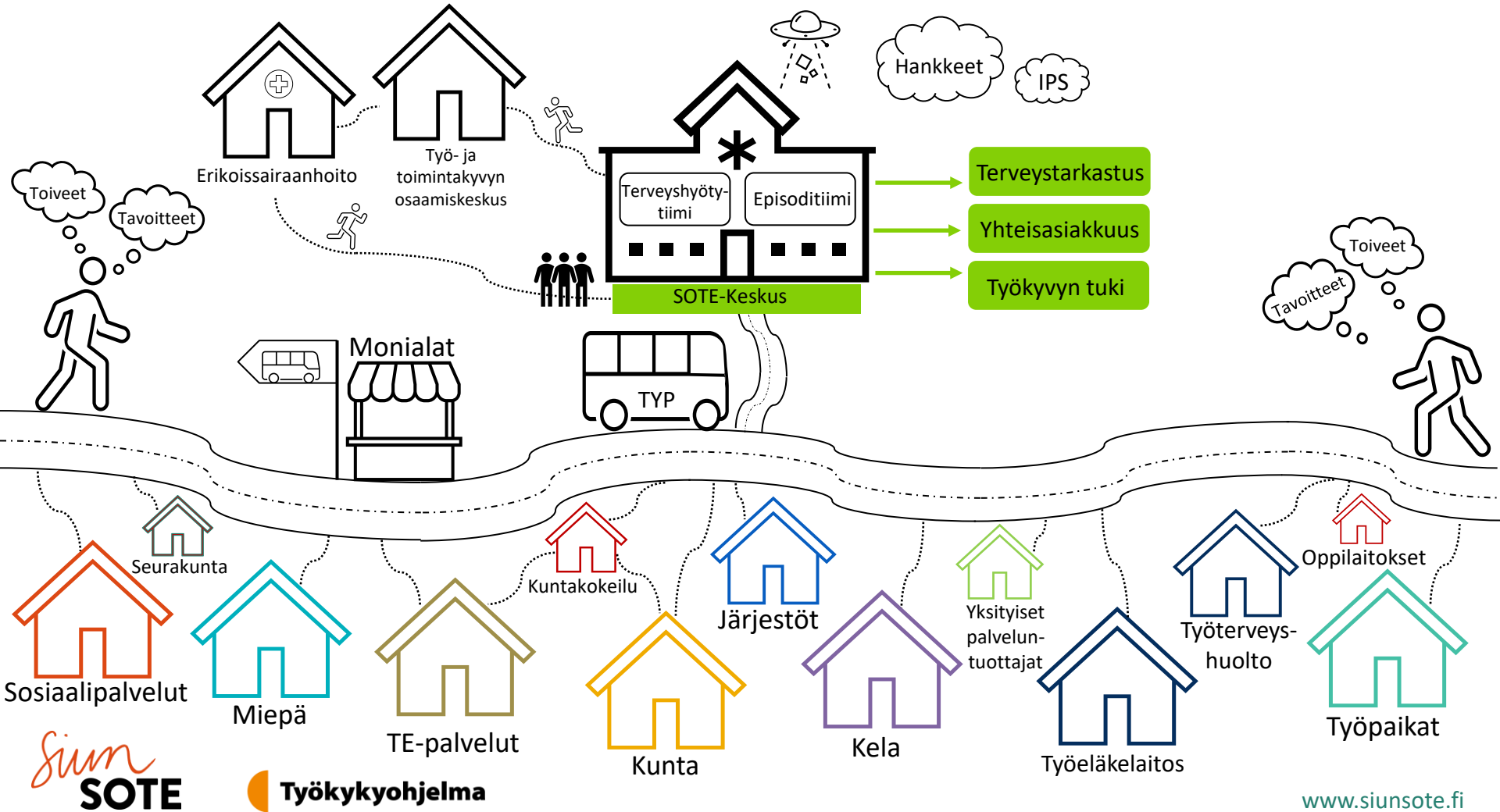
Osallistujien esittelykierros

- Kirjoita chatiin kuka olet,
- mistä tulet ja
- mitä toiveita sinulla on tälle työpajatyöskentelylle.

- MENTIMETER – Mitä mittaria tai työvälinettä käytät asiakkaan tilanteen kartoittamiseen ja palvelutarpeen arviointiin

Käsitteet:

- **Toimintakyky (Fyysinen, psyykkinen, kognitiivinen ja sosiaalinen)**
 - Toimintakyky tarkoittaa ihmisen fyysisiä, psyykkisiä ja sosiaalisia edellytyksiä selviytyä hänelle itselleen merkityksellisistä ja välttämättömistä jokapäiväisen elämän toiminnoista –työstä, opiskelusta, vapaa-ajasta ja harrastuksista, itsestä ja toisista huolehtimista –siinä ympäristössä, jossa hän elää.
 - Riittävä ja yksilöllinen tieto asiakkaan toimintakyvystä auttaa ammattilaista edistämään yksilön toimintakykyä, itsenäistä selviytymistä, osallistumismahdollisuuksia, työ- ja opiskelukykyä, työllistymistä ja työssä jatkamista
- **Työkyky (Kyky tehdä työtä tai suoriutua omassa työtehtävässään)**
 - Työkyky tulkitaan ensi sijassa yksilölliseksi, ihmisen terveyteen ja toimintakykyyn liittyväksi ominaisuudeksi, jota voidaan parhaiten arvioida kliinisin keinoin.
 - Työkyvyn edistämisen kontekstissa kiinnostus on puolestaan niissä tekijöissä tai olosuhteissa, joihin vaikuttamalla henkilön työssä selviytymistä voidaan parantaa.
- **Työ- ja toimintakyvyn mittari**
- **Työ- ja toimintakyvyn menetelmä**



Kertauksena 1.työpajasta

- Asiakas on samanaikaisesti asiakkuudessa monessa mökissä
- Ei tiedetä, mitä tietoa ja millä mittarilla toisissa mökeissä kerätään
- Toisten mökkien tieto on erittäin tärkeää ja nopeuttaisi asiakkaan palveluprosessia, kun ei tarvitsisi aloittaa alusta
- Tarvitaan toimintatapoja, että tieto saadaan käyttöön.

Asiakkaan / potilaan / työnhakijan / valmennettavan tilanteen kartoittaminen ja palvelutarpeen arvioiminen

- Ihmiseen tutustuminen on ensiarvioisen tärkeätä ja sille on annettava tarvittava aika, jotta
- Oikeiden tuen tarpeiden löytyminen toteutuu
- Oikeiden palveluiden löytyminen toteutuu
- Palvelupolun rakentaminen yhdessä
 - Palveluohjaus – siirret asiakkaan seuraavaan palveluun tietopaketti mukana
 - Jos jatkat asiakkaan rinnallakulkijana muista palveluista riippumatta, niin kutsut yhteistyöhön muut verkoston toimijat. Saattaen vaihto tai verkostopalaverit koettu hyväksi, joissa sovitaan rooleista.

Mitä asioita asiakkaalta usein selvitetään:

Kykyviisari[®] jakautuu seuraaviin osa-alueisiin:

- 1 ESITIEDOT (mm. ikä, sukupuoli)
- 2 HYVINVOINTI (mm. yleinen toimintakyky, koettu työkyky)
- 3 OSALLISUUS (sosiaalinen toimintakyky ja sosiaalinen kanssakäyminen)
- 4 MIELI (psyykkinen toimintakyky)
- 5 ARKI (arjesta selviytyminen)
- 6 TAIDOT (mm. kognitiivinen toimintakyky, osaaminen)
- 7 KEHO (fyysinen toimintakyky)
- 8 TAUSTATIEDOT (mm. koulutustausta)
- 9 TYÖ JA TULEVAISUUS (mm. työllisyystilanne, muutostoiveet)

Itsearviointia omaan työkykyyn liittyen

- Oma-olon [oirearviot](#) ja [terveystarkastus](#)
- [Kykyviisari](#) - löytyy myös selkoversiona
- Tiettyyn teemaan liittyen koottuja itsearviointityövälineitä esim. [Mielenterveystalo.fi](#)
 - [Oirenavigaattori](#)
 - [Ahdistuneisuuskysely](#)
 - Sosiaalisen jännittämisen kysely
 - [Syömishäiriöseula](#)
 - [Syömistapakysely](#)
 - [Psykoterapiakysely](#)
 - [Alkoholinkäytön riskit](#)
 - [Masennuskysely](#)
 - [Mielialakysely tai masennusseula](#)
 - [Pakko-oirekysely](#)
 - [Paniikkioirekysely](#)
 - [Nuorille suunnattu Mikä mua vaivaa ja mistä saan apua](#)

Työntekijän ohjaamana asiakas voi täyttää

- Oma-olon hyvinvointitarkastus (sisältää terveystarkastuksen ja sähköisen version elämänlaatumittarista) tarvitsee tunnukset
- [WHOQOL BREF – Elämänlaatumittari \(lomakkeen lyhyt versio\)](#)
- [Työelämätutka](#)
- [Whodas2](#)

Itsearviointia omaan työkykyyn liittyen

- [Työkyvyn ennuste | Työelämätieto | www.tyoelamatieto.fi](#)
- [Miten tunnistan asiakkaan työkyvyn tuen tarpeen? | Kuntoutumistalo.fi | Terveyskylä \(terveyskyla.fi\)](#)

RAI-Mittarin esittely Tellervo Mutanen

Mentimeter -tulos

Mitä mittaria tai työvälinettä käytät asiakkaan tilanteen kartoittamiseen ja palvelutarpeen arviointiin?



Pienryhmätyöskentely – keskustelua Koettu työkyky -kysymyksestä:

- Kalamaljatyylinen työskentely: Keskustelijoille toiveena kameran käyttö
- 45 minuuttia:
 - 15 minuuttia ensimmäiset 3-4 keskustelevat ensimmäisestä aiheesta
 - Muut kirjaavat huomioitaan ja kommentteja chat-kenttään
 - 15 minuuttia toiset 3-4 tulevat keskustelemaan toisesta aiheesta
 - Muut kirjaavat huomioitaan ja kommentteja chat-kenttään
 - 15 minuuttia yhteistä keskustelua ja kirjataan tärkeimmät huomiot ja kysymyksen käytettävyys

Pienryhmäkeskustelun aihe:

(B4)* **Oletetaan, että työkykyysi on parhaimmillaan saanut 10 pistettä. Minkä pistemäärän antaisit nykyiselle työkyvyillesi?** Jos et ole tällä hetkellä töissä, arvioi viimeisintä työtäsi tai ammattisi vaatimuksia. Jos sinulla ei ole ammattia, arvioi tilannettasi suhteessa siihen mitä haluaisit työksesi tehdä.



0 = en pysty
lainkaan työhön

10 = työkykyni on
parhaimmillaan

- Mikäli vastaus sijoittuu luokkiin 0–7, on toimijan hyvä selvittää yhdessä vastaajan kanssa, mitkä tekijät myötävaikuttavat alhaiseen koettuun työkykyyn, ja mihin tekijöihin huomiota kiinnittämällä tilannetta voisi parantaa

Pienryhmäkeskustelun aihe:

(B4)* **Oletetaan, että työkykyysi on parhaimmillaan saanut 10 pistettä. Minkä pistemäärän antaisit nykyiselle työkyvyillesi?** Jos et ole tällä hetkellä töissä, arvioi viimeisintä työtäsi tai ammattisi vaatimuksia. Jos sinulla ei ole ammattia, arvioi tilannettasi suhteessa siihen mitä haluaisit työksesi tehdä.



0 = en pysty
lainkaan työhön

10 = työkykyyni on
parhaimmillaan

- Jos työkyky on kohtalainen (6–7) tai heikko (0–5), pyritään lisäämään vastaajan omatoimisuutta työkyvyn edistämiseksi (ravinto, liikunta, uni ja lepo, sosiaalinen aktiivisuus, muut harrastukset ja opiskelu). Lisäksi voidaan tarvita lääkinällistä kuntoutusta. Usein tarvitaan myös toimenpiteitä, jotka kehittävät vastaajan ammatillista osaamista sekä lisäävät ja monipuolistavat hänen työtaitojaan.

Pienryhmäkeskustelun aiheet:

- Minkä mökin toimijat tarvitaan asiakkaan ympärille?
- Millaisia palveluita asiakas tuolloin tarvitsee?
- Miten palvelut ja yhteistyö järjestetään?

- Ensimmäinen kalamaljaryhmä (15 min): Jos työkyky on kohtalainen (6–7)
- Toinen kalamaljaryhmä (15 min): Jos työkyky on heikko (0–5)
- Yhteisessä keskustelussa kannanotto tämän kysymyksen hyödynnettävyyteen tai toimivuuteen

(B4)* **Oletetaan, että työkykysi on parhaimmillaan saanut 10 pistettä. Minkä pistemäärän antaisit nykyiselle työkyvyllesi?** Jos et ole tällä hetkellä töissä, arvioi viimeisintä työtäsi tai ammattisi vaatimuksia. Jos sinulla ei ole ammattia, arvioi tilannettasi suhteessa siihen mitä haluaisit työksesi tehdä.

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

0 = en pysty
lainkaan työhön

10 = työkykyni on
parhaimmillaan

Yhteinen keskustelu

- Kirjatkaa tärkeimmät huomiot ja kannanotto Koettu työkyky -kysymyksen käytettävyyteen tilanteen kartoittamisen yhteydessä
- Sopisiko tämä kykyviisarin B4 kysymys sinun tekemään tilannekartoitukseen tai palvelutarpeen arviointiin?
- Löytyykö vastaavanlainen kysymys jo käyttämästäsi mittarista tai löydätkö tietojärjestelmästä kohtaa, mihin tämän voisi kirjata.

Ryhmien yhteinen purku/koonti:

Millaisia palveluita, minkä mökin toimijat ja miten järjestetään, jos työkyky on kohtalainen 6-7

Ryhmien yhteinen purku/koonti:

Millaisia palveluita, minkä mökin toimijat ja miten järjestetään, jos työkyky on heikko 0-5

Ryhmien yhteinen purku/koonti:

Millaisia palveluita, minkä mökin toimijat ja miten järjestetään, jos työkyky on heikko 0-5

**Kaikkien ryhmien yhteinen purku/koonti:
Miten koettiin tämän kysymyksen lisääminen omaan
työhön?**

Palautteen antaminen Webropolissa

Muuta ajankohtaista tiedotettavaa:

Työympäristössä tapahtuvan työ- ja toimintakyvyn mittarin/havainnointikohteiden rakentaminen työryhmä:

Topakka –hankkeen ja muiden toimijoiden kanssa yhteistyössä:

- 1.3.2022 klo 14-15.30
- 31.3.2022 klo 9-10.30
- 11.4.2022 klo 14-15.30

Teams –kutsut lähetetään huomenna ja halukkaat ovat tervetulleita mukaan kehittämistyöhön. Osallistujiksi ilmoittautuneita on ainakin:

P-K:n mielenterveydentuki ry:n, Honkalampi-säätiön, TE-palveluiden, Kontiolahden ja kunnan työllisyyspalveluiden, IPS-hankkeen työntekijä ja opiskelijaedustaja. Työryhmän tapaamisten jatko sovitaan tarpeen mukaan.

Työ ja toimintakyvyn mittarit ja menetelmät-työpajasarja

14.12.2021 klo 13-15 Työ- ja toimintakyvyn selvittäminen verkostossa.

- Ketkä kaikki työ- ja toimintakykyä seuraavat asiakkaan palvelupolulla?
- Miten sitä tehtäisiin yhdessä paremmin?

3.2.2022 klo 13-15 Tilanteen kartoittaminen ja palvelutarpeiden tunnistaminen.

- Millaisilla mittareilla ja työmenetelmillä selvitän ihmisen tilannetta ja miten tunnistan hänelle sopivimmat tukitoimet ja palvelut?
- Millaisia keinoja ihmisellä itsellään on selvittää omaa tilannettaan?

Työ ja toimintakyvyn mittarit ja menetelmät-työpajasarja

17.3.2022 klo 13-15 Palvelun aikainen toiminta ja toiseen palveluun ohjautuminen.

- Mitä työmenetelmiä ja mittareita käytän omassa työssäni ja mitä tietoa välitän ohjatessani asiakkaan toiseen palveluun?
- Millaisia menetelmiä ihminen voi hyödyntää itsenäisesti?

21.4.2022 klo 13-15 Työympäristössä tapahtuva työ- ja toimintakyvyn kuvaaminen.

- Millaisilla yhteisesti sovituilla asioilla/seurantakohteilla työympäristössä tapahtuvaa työkykyä kuvataan?
- Miten ihminen itse voi seurata omaa työkykyään?

17.5.2022 klo 13-15 Työkyvyn arvioinnin koottu tieto.

- Miten saisimme palvelupolulla kerätyt tiedot yhdistettyä ja rakennettua yhteinen työkyvyn arviointi?
- Miten minun keräämäni tieto siirtyy yhteisesti käytettäväksi?
- Mitä ja miten ihminen itse voi seurata ja kerätä hänen työ- ja toimintakykyyn liittyvää tietoa?

Työhönvalmennuksen työpajasarja jatko

9.12.2021 Työhönvalmentaja verkostossa

- Mikä on osatyökykyisen henkilön ympärillä oleva verkosto?
- Missä kaikkialla työhönvalmennusta toteutetaan?

25.1.2022 klo 13-15 Verkostotyön syventäminen

- Miten asiakas ohjautuu työhönvalmennukseen? Miten verkosto toimii?
- Mitä tietoa saan asiakkaan mukana ja mitä tietoa välitän eteenpäin?
- Miten työhönvalmennuksen palvelut eroavat toisistaan?

Työhönvalmennuksen työpajasarja jatko

3.3.2022 klo 13-15 Työhönvalmennuksen prosessi

- Millaisia vaiheita työhönvalmennus sisältää?
- Millaisia mittareita ja arvioinnin välineitä käytetään prosessin eri vaiheissa?
- Mitä on laatukriteereiden mukainen työhönvalmennus?


12.4.2022 klo 13-15 Työpaikalla tapahtuva työhönvalmennus

- Miten työtehtäviä räätälöidään ja muokataan osatyökykyiselle soveltuvaksi?
- Mitä on toiminnallinen työ- ja toimintakyvyn arviointi työhönvalmennuksessa?

12.5.2022 klo 13-15 Teema tarkentuu aiempien työpajan sisältöjen pohjalta

Yhteinen koontiseminaari

- **7.6.2022 klo 13-15**
- Työhönvalmennuksen ja Työ- ja toimintakyvyn mittareiden ja menetelmät.
- Julkaistaan ja esitellään työpajasarjan aikana yhteisesti sovittuja toimintatapoja, työmenetelmiä ja käytettäviä mittareita.



Aurinkoista
kevättalvea!
Kiitos!